

ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Пономаренко Тетяна Ігорівна

доктор філософії в галузі психології,
завідувачка кафедри права та соціально-поведінкових наук
Білоцерківського інституту економіки та управління Університету «Україна»
ORCID ID: 0000-0003-0949-1611

Хомчук Олена Павлівна

кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри психології та здоров'я людини
Білоцерківського національного аграрного університету
ORCID ID: 0009-0006-9542-8748

Дорошенко Ірина Володимирівна

старший викладач кафедри психології та здоров'я людини
Білоцерківського національного аграрного університету
ORCID ID: 0009-0006-1793-5357

У статті здійснено теоретичний та емпіричний аналіз феномену психологічного благополуччя студентської молоді в умовах воєнного стану з урахуванням гендерного аспекту. Акцентовано, що в умовах воєнних дій психологічне благополуччя набуває статусу не лише показника психічного здоров'я, а й важливого ресурсу адаптації, стресостійкості та збереження цілісності особистості.

Емпіричне дослідження, проведене на базі двох закладів вищої освіти ($n = 136$; 66 юнаків і 70 дівчат), здійснювалося за методикою К. Ріффа в адаптації Т. Шевеленкової та П. Фесенка з використанням методів математичної статистики (критерій Фішера). Результати виявили, що для обох гендерних груп типовим є середній рівень психологічного благополуччя, що свідчить про наявність певного адаптаційного потенціалу, попри вплив стресогенних чинників війни. Гендерний аналіз компонентів показав, що дівчата характеризуються більшою вираженістю показників «Позитивні відносини» та схильністю до міжособистісної підтримки, тоді як юнаки демонструють вищі показники «Автономії», що відображає тенденцію до самостійності та незалежності. Найбільш вразливим компонентом для обох груп виявилось «Управління середовищем», що може бути наслідком зниження відчуття контролю над життєвими обставинами через вплив воєнного стану.

За результатами статистичного аналізу виявлено значущі гендерні відмінності за компонентами «Позитивні відносини» (фемп. = 3.473, $p \leq 0,01$) та «Самоприйняття» (фемп. = 2.081, $p \leq 0,05$), а також тенденційні розбіжності за показником «Автономія» (фемп. = 1.868, $p \leq 0,05$). Це свідчить про більш емоційно-комунікативну орієнтованість дівчат і підвищену рефлексивність щодо власного Я, на відміну від юнаків, для яких характерна вища самостійність і впевненість у собі. Отримані результати підтверджують необхідність розроблення гендерно чутливих програм психологічної підтримки студентської молоді в умовах соціальної нестабільності та воєнних викликів, спрямованих на зміцнення адаптаційних ресурсів, розвиток саморегуляції, самоприйняття й внутрішньої стійкості особистості.

Ключові слова: психологічне благополуччя, студентська молодь, гендерні відмінності, воєнний стан, адаптація, самоприйняття, автономія.

Ponomarenko T., Khomchuk O., Doroshenko I. PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF STUDENT YOUTH UNDER MARTIAL LAW: A GENDER ASPECT

The article presents a theoretical and empirical analysis of the phenomenon of psychological well-being among student youth under martial law, with consideration of the gender aspect. It is emphasized that, in conditions of armed conflict, psychological well-being functions not only as an indicator of mental health but also as a critical resource for adaptation, stress resilience, and the preservation of personal integrity.

Empirical research conducted on the basis of two higher education institutions ($n = 136$; 66 males and 70 females), employed C. Ryff's Psychological Well-Being Scale adapted by T. Shevelenkova and P. P. Fesenko, alongside statistical analysis methods, including Fisher's angular transformation coefficient. The results revealed that, for both gender groups, a moderate level of psychological well-being predominates, indicating the presence of adaptive potential despite exposure to stress-inducing factors associated with war. Gender-specific analysis of the components showed

that females scored higher on "Positive Relations," reflecting a stronger orientation toward interpersonal support, whereas males exhibited higher scores in "Autonomy", indicative of a tendency toward independence and self-reliance. The most vulnerable component for both groups was "Environmental Mastery", likely due to a diminished sense of control over life circumstances under the conditions of martial law.

Statistical analysis identified significant gender differences in the components "Positive Relations" ($\varphi_{emp.} = 3.473$, $p \leq 0.01$) and "Self-Acceptance" ($\varphi_{emp.} = 2.081$, $p \leq 0.05$), as well as a tendency toward differences in "Autonomy" ($\varphi_{emp.} = 1.868$, $p \leq 0.05$). These findings indicate a greater emotional-communicative orientation and heightened self-reflexivity among females, compared to males, who demonstrate higher independence and self-confidence. The results underscore the necessity of developing gender-sensitive psychological support programs for student youth under conditions of social instability and wartime challenges, aimed at strengthening adaptive resources, fostering self-regulation, enhancing self-acceptance, and promoting internal resilience.

Key words: psychological well-being, student youth, gender differences, martial law, adaptation, self-acceptance, autonomy.

Вступ. Сучасна соціально-політична ситуація в Україні, зумовлена повномасштабною війною, суттєво впливає на всі сфери життєдіяльності суспільства, зокрема на психологічний стан молодого покоління. Студентська молодь, як особлива соціально-демографічна група, перебуває у фазі активного особистісного становлення, професійного самовизначення та формування життєвих цінностей. В умовах воєнної нестабільності, невизначеності майбутнього, втрат і вимушеної адаптації до нових реалій студенти зазнають підвищеного психоемоційного навантаження, що зумовлює ризики дестабілізації їхнього психологічного благополуччя.

При цьому психологічне благополуччя є одним із ключових показників ментального здоров'я та внутрішньої гармонії особистості, визначає здатність людини до ефективного функціонування, самореалізації та опору стресовим впливам. У контексті війни воно набуває особливого значення як чинник збереження психічної рівноваги, адаптаційних ресурсів і життєстійкості молоді.

Попри наявність наукових розвідок, присвячених проблемі психоемоційного стану здобувачів освіти [1; 2], стресостійкості [3], копінг-стратегій [4] і психологічної адаптації в кризових умовах, питання збереження та розвитку психологічного благополуччя студентської молоді в умовах воєнних дій залишається недостатньо вивченим. Це зумовлює необхідність поглибленого теоретичного аналізу та емпіричного дослідження феномену психологічного благополуччя як цілісного показника психічного здоров'я, внутрішніх ресурсів і соціально-психологічної підтримки студентів у період війни.

Аналіз наукових підходів до розуміння феномену психологічного благополуччя продемонстрував наявність різних варіацій його трактування. Так, Н. В. Каргіна [5] розглядає психологічне благополуччя як складне психічне утворення, у структурі якого поєднуються емоційно-ціннісні (переживання змістовності життя, задоволення собою), мотиваційно-сміслові (досягнення особистісно значущих цілей) та соціальні (орієнтація на суспільно важливу мету) компоненти. Зі свого боку, С. М. Забаровська [6] акцентує увагу на «інтегрованому, відносно стабільному психологічному стані, що виявляється у відчутті задоволеності життям та гармонійності функціонування особистості». Водночас Л. З. Сердюк [7] тлумачить психологічне благополуччя також як «інтегральний показник позитивного функціонування особистості, який охоплює не лише суб'єктивне переживання щастя, а й реалізацію потенціалу, саморозвиток і досягнення внутрішньої узгодженості». Утім, Н. М. Бредберн [8] трактує поняття в більш вузькому ключі «як суб'єктивне відчуття щастя та задоволеності життям, що відображає емоційний компонент благополуччя». Так, спільним для всіх підходів є уявлення про психологічне благополуччя як інтегративне утворення, що поєднує емоційне, когнітивне та мотиваційно-сміслові переживання задоволеності життям, самореалізації та позитивного самосприйняття.

На підставі проведеного аналізу можемо зробити висновок, що психологічне благополуччя студентської молоді – це інтегрований динамічний стан особистості, який характеризується гармонійною взаємодією емоційних, когнітивних і мотиваційно-сміслових компонентів, проявляється у відчутті задоволеності життям, позитивному ставленні до себе, усвідомленні власної цінності та здатності до самореалізації в освітньому й соціальному середовищі, особливо в умовах підвищеної невизначеності та стресу, зумовлених війною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав певний інтерес української наукової спільноти до окресленої проблеми. Зокрема, проведене Є. Г. Хоменко [9] дослідження показало, що психологічне благополуччя студентів у воєнний час залишається переважно на середньому рівні, що свідчить про наявність адаптаційних ресурсів і стійкості. При цьому найвразливішим аспектом є самоприйняття, яке пов'язане із загальним рівнем тривожності та невизначеності під час війни. З віком і навчальним досвідом підвищується автономія та впевненість у собі.

Результати порівняльного дослідження, проведеного Н. Савелюк [10] у період світової пандемії та на початку повномасштабного вторгнення, показали, що в період війни зростає когнітивна складність осмислення власного благополуччя: факторний аналіз виявив 22 факторні структури проти 11 в «ковідній» вибірці. Позитивні зміни найвиразніше стосуються компонента «Автономія» – посилення почуття незалежності, здатності діяти самостійно. Негативні зміни торкаються «Управління

середовищем» – через зниження відчуття контролю над життєвими обставинами. Незалежно від зовнішніх умов найстійкішим ресурсом виявилось «Особистісне зростання» як прагнення до розвитку, самопізнання, розкриття потенціалу. Самоприйняття в студентів залишається відносно слабше вираженим, що свідчить про невпевненість і потребу в підтримці гармонійного ставлення до себе. Так, дослідження показує, що в умовах кризи (пандемія та війна) в студентів активізується потреба в автономії та внутрішньому розвитку, але знижується контроль над середовищем. Гендерна тематика наразі не охоплена, проте визначена як пріоритет для наступних досліджень.

Результати формувального експерименту, проведеного Е. О. Помиткіним та Л. В. Помиткіною [11], показали, що стан суб'єктивного благополуччя студентів у воєнний час потребує цілеспрямованої психологічної підтримки, а психологічний тренінг є ефективним засобом його підвищення. Зі свого боку, розроблена ними тренінгова програма, яка містила 4 блоки: інформаційно-пізнавальний (ознайомлення, формування мотивації, усвідомлення чинників благополуччя); поведінковий (відпрацювання навичок саморегуляції, комунікації, самоприйняття); емоційний (зняття напруги, розвиток емоційної рівноваги, підвищення самооцінки) та рефлексивний (самоаналіз, визначення власних ресурсів, планування подальших дій) показала позитивні результати.

Отже, теоретичний аналіз наукових здобутків засвідчує, що феномен психологічного благополуччя студентської молоді є багатовимірним і динамічним утворенням. В умовах війни він набуває особливого змісту, оскільки відображає не лише суб'єктивне переживання гармонії, а й рівень адаптаційних ресурсів, психологічної стійкості та готовності до саморозвитку, попри невизначеність і стрес, та потребує подальших емпіричних пошуків.

Матеріали та методи. Так, восени 2025 року на базі Білоцерківського інституту економіки та управління Університету «Україна» та Білоцерківського національного аграрного університету проведено емпіричне дослідження з використанням методики Шкала психологічного благополуччя» К. Ріфф (адаптація Т. Д. Шевеленкової і П. П. Фесенка) та методів математичної статистики (коефіцієнт кутового перетворення Фішера). Вибірку становили 136 здобувачів освіти віком 19–22 роки, з них 66 юнаків і 70 дівчат.

Результати. Так, спершу варто розглянути загальні показники рівня психологічного благополуччя юнаків та дівчат. Результати емпіричного дослідження рівня психологічного благополуччя засвідчують, що серед юнаків переважає середній рівень психологічного благополуччя (46%), дещо менша частка респондентів продемонструвала високий рівень (36%), тоді як низький рівень виявлено у 18% опитаних. Аналогічна тенденція спостерігається і серед дівчат: найбільша частка учасниць характеризується середнім рівнем благополуччя (49%), високий рівень зафіксовано у 31%, а низький – у 20%.

Так, для обох гендерних груп типовим є переважання середнього рівня психологічного благополуччя, що свідчить про загальну тенденцію до помірної задоволеності життям, емоційної стабільності та позитивного ставлення до себе. Водночас виявлені незначні відмінності за високим рівнем на користь юнаків (36% проти 31% у дівчат), що можуть свідчити про більшу суб'єктивну впевненість і стійкість представників чоловічої групи. Дівчата ж частіше демонструють середній рівень благополуччя, що може відображати їхню вищу чутливість до емоційних і соціальних чинників. Водночас статистично значущих відмінностей не зафіксовано на жодному з рівнів: низький рівень – фемп. = 0.27, середній рівень – фемп. = 0.364, високий рівень – фемп. = 0.608.

Загалом, отримані дані вказують на відносну гендерну збалансованість у структурі психологічного благополуччя, проте з певними відмінностями, які доцільно враховувати при подальшому аналізі індивідуально-психологічних особливостей та розробці програм підтримки ментального здоров'я молоді.

Наступним кроком пропонуємо розглянути компоненти психологічного благополуччя. Отримані результати представлені в таблиці нижче.

Результати дослідження компонентів психологічного благополуччя свідчать про наявність певних гендерних відмінностей у структурі показників серед юнаків та дівчат. Аналіз даних показує, що в компоненті *Позитивні відносини* дівчата переважають за часткою високого рівня (49%) порівняно з юнаками (33%), що може свідчити про більш виражену соціальну орієнтацію, емоційну чутливість і схильність

Таблиця 1

Компоненти психологічного благополуччя у юнаків та дівчат

Структурні компоненти	Юнаки			Дівчата		
	низький	середній	високий	низький	середній	високий
Позитивні відносини	18%	49%	33%	17%	34%	49%
Автономія	15%	39%	46%	17%	53%	30%
Управління середовищем	33%	52%	15%	34%	50%	16%
Особистісне зростання	21%	61%	18%	24%	54%	22%
Мета в житті	18%	67%	15%	17%	66%	17%
Самоприйняття	21%	61%	18%	36%	42%	22%

до підтримання міжособистісних зв'язків. Натомість серед юнаків дещо більше осіб із середнім рівнем (49%) і нижчим – з високим, що вказує на менш виражену потребу в емоційній взаємності.

За показником *Автономія* спостерігається протилежна тенденція: у юнаків частка осіб із високим рівнем (46%) перевищує аналогічний показник у дівчат (30%), що узгоджується з даними про більшу орієнтацію юнаків на незалежність, самостійність і відстоювання власних рішень. Дівчата частіше демонструють середній рівень автономії (53%), що може відображати баланс між самостійністю та соціальною залежністю.

У компоненті *Управління середовищем* відмінності між групами є мінімальними: як юнаки (52%), так і дівчата (50%) переважно мають середній рівень сформованості цього показника. Частка осіб із високим рівнем майже не відрізняється (15% та 16% відповідно), що свідчить про подібний рівень здатності до контролю життєвих обставин і саморегуляції.

Щодо *Особистісного зростання* в дівчат частка респонденток із високими показниками дещо вища (22%) порівняно з юнаками (18%), хоча обидві групи переважно характеризуються середнім рівнем (61% і 54% відповідно). Це може відображати більшу рефлексивність і схильність дівчат до самопізнання та внутрішнього розвитку.

Компонент *Мета в житті* в обох групах має схожу структуру: домінує середній рівень (67% у юнаків і 66% у дівчат), тоді як високий рівень притаманний лише 15% і 17% відповідно. Отже, можна говорити про спільну для юнацького віку тенденцію до пошуку життєвих орієнтирів, ще не повністю стабілізованих у цей період розвитку.

Найбільш виразні гендерні відмінності спостерігаються в компоненті *Самоприйняття*. Серед юнаків переважають середні показники (61%) за помітної частки низького рівня (21%), тоді як серед дівчат значно більша частка осіб із низьким рівнем самоприйняття (36%) і менша – з високим (22%). Це свідчить про певну вразливість дівчат до самооцінкових переживань, соціальних порівнянь і внутрішніх сумнівів, тоді як юнаки демонструють більш стабільне самоприйняття.

Також варто наголосити на тому, що показники за компонентом «Управління середовищем» є відносно низькими як серед юнаків, так і серед дівчат, що може свідчити про труднощі у відчутті контролю над життєвими обставинами. Така тенденція, імовірно, пов'язана з впливом воєнного стану, який суттєво обмежує можливості молоді реалізувати власні плани, формувати стабільне середовище та передбачати події майбутнього. Умови соціальної нестабільності, невизначеність і постійна адаптація до зовнішніх загроз можуть знижувати суб'єктивне відчуття ефективності, впливу на події та впевненості у власних силах, що, своєю чергою, негативно позначається на показниках управління середовищем як складника психологічного благополуччя.

Загалом, результати вказують на те, що гендерні відмінності в структурі психологічного благополуччя мають модально виражений, але не радикальний характер. Вони зумовлені різною соціальною спрямованістю, особливостями емоційної регуляції та становленням гендерної ідентичності в період юності. Далі за допомогою методу кутового перетворення Фішера статистично підтверджено наявність гендерних відмінностей за деякими компонентами психологічного благополуччя. Результати зазначені в таблиці 2.

Таблиця 2

Показники кутового перетворення Фішера

Структурні компоненти	Показники за Фішером	Похибка
Позитивні відносини	$\varphi_{\text{емп}} = 0.159$	-
	$\varphi_{\text{емп}} = 3.473$	при $p \leq 0,01$
	$\varphi_{\text{емп}} = 1.814$	при $p \leq 0,05$
Автономія	$\varphi_{\text{емп}} = 0.316$	-
	$\varphi_{\text{емп}} = 1.579$	-
	$\varphi_{\text{емп}} = 1.868$	при $p \leq 0,05$
Управління середовищем	$\varphi_{\text{емп}} = 0.117$	-
	$\varphi_{\text{емп}} = 0.177$	-
	$\varphi_{\text{емп}} = 0.091$	-
Особистісне зростання	$\varphi_{\text{емп}} = 1.346$	-
	$\varphi_{\text{емп}} = 0.746$	-
	$\varphi_{\text{емп}} = 0.475$	-
Мета в житті	$\varphi_{\text{емп}} = 0.159$	-
	$\varphi_{\text{емп}} = 0.117$	-
	$\varphi_{\text{емп}} = 0.316$	-
Самоприйняття	$\varphi_{\text{емп}} = 1.887$	при $p \leq 0,05$
	$\varphi_{\text{емп}} = 2.081$	при $p \leq 0,05$
	$\varphi_{\text{емп}} = 0.475$	-

Результати порівняльного аналізу за критерієм Фішера виявили наявність окремих гендерних відмінностей у структурі психологічного благополуччя. Найбільш статистично значущі розбіжності спостерігаються за компонентами *Позитивні відносини* (фемп. = 3.473 при $p \leq 0,01$; фемп. = 1.814 при $p \leq 0,05$) та *Самоприйняття* (фемп. = 1.887; фемп. = 2.081 при $p \leq 0,05$), що свідчить про більш виражену емоційно-комунікативну спрямованість і вищу рефлексивність дівчат порівняно з юнаками. Для показника *Автономія* зафіксовано тенденційні відмінності (фемп. = 1.868 при $p \leq 0,05$), що підтверджує більш високий рівень самостійності та незалежності юнаків. Інші компоненти – *Управління середовищем*, *Особистісне зростання* та *Мета в житті* не продемонстрували статистично значущих гендерних різниць, що може свідчити про відносну подібність загальної структури психологічного благополуччя в представників обох статей у юнацькому віці.

Висновки. Узагальнюючи результати проведеного дослідження, можна зробити висновок, що психологічне благополуччя студентської молоді в умовах воєнного стану характеризується переважанням середнього рівня його сформованості за наявності певних гендерних відмінностей у структурних компонентах. Установлено, що дівчата демонструють вищі показники у сфері позитивних міжособистісних відносин, особистісного зростання та рефлексивності, що відображає їхню соціально-емоційну чутливість і спрямованість на підтримку взаємозв'язків. Натомість юнаки виявляють вищий рівень автономії та самоприйняття, що свідчить про більшу орієнтацію на незалежність, самостійність і внутрішню стабільність. Загалом, обидві гендерні групи демонструють знижені показники за компонентом «Управління середовищем», що, імовірно, зумовлено впливом воєнного контексту, соціальної нестабільності та обмежених можливостей контролю над життєвими подіями. Отримані дані підтверджують, що умови війни є значущим чинником, який впливає на психологічне благополуччя молоді, знижуючи рівень суб'єктивного контролю, безпеки та впевненості в майбутньому. Водночас виявлені гендерні особливості вказують на необхідність диференційованих підходів до психологічної підтримки студентів, орієнтованих на розвиток емоційної стійкості, саморегуляції та соціальної взаємопідтримки як важливих чинників збереження ментального здоров'я молодого покоління в умовах воєнних викликів.

Література:

1. Пономаренко Т. І., Сидоренко Ю. В. Тривожність і депресія у студентів: виклики для освітнього середовища в умовах війни. *Ментальне здоров'я*. 2025. № 2. С. 70–78. <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-2.12>
2. Хомчук О. П., Пономаренко Т. І. Особливості психоемоційних станів підлітків. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. 2024. № 1. С. 109–113. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2024.1.20>
3. Шишин А. В., Пономаренко Т. І. Психологічні особливості стресостійкості особистості в умовах невизначеності. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки*. 2023. № 16. С. 64–71. <https://doi.org/10.30970/PS.2023.16.9>
4. Пономаренко Т. І., Дорошенко І. В. Взаємозв'язок емоційного інтелекту та копінг-стратегій поведінки здобувачів вищої освіти в умовах невизначеності. *Наукові записки. Серія: Психологія*. 2025. № 1. С. 122–128. <https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2025-1-16>
5. Каргіна Н. В. Ресурси та чинники психологічного благополуччя особистості : дис. ... канд. псих. наук : 19.00.01. Одеса, 2018. 241 с.
6. Забаровська С. М. Психологічне благополуччя та якість життя українців в умовах повномасштабної війни. *Психологія та соціальна робота*. 2024. № 1(59). С. 111–120.
7. Сердюк Л. З. Структура та функція психологічного благополуччя особистості. *Актуальні проблеми психології*. 2017. № 17. С. 124–133.
8. Bradburn N. M. Reports on Happiness: A Pilot Study of Behavior Related to Mental Health. *American Journal of Sociology*. 1966. № 72(3). Р. 306–308.
9. Хоменко Є.Г. Психологічне благополуччя студентської молоді у військовий час. *Габітус*. 2023. № 51. С. 121–125. <https://doi.org/10.32782/2663-5208>
10. Савелюк Н. Психологічне благополуччя студентської молоді: порівняльний аналіз у ковідному і воєнному контекстах. *Психологічні перспективи*. 2022. № 39. С. 322–340. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2022-39-sav>
11. Помиткін Е. О., Помиткіна, Л. В. Покращення суб'єктивного благополуччя студентської молоді в умовах військових дій. *Наукові записки. Серія: Психологія*. 2024. № 1. С. 116–123. <https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2024-1-16>

References:

1. Ponomarenko, T. I., & Sydorenko, Yu. V. (2025). Tryvozhist i depresiya u studentiv: vyklyky dlia osvitnoho seredovyscha v umovakh viiny [Anxiety and depression among students: challenges for the educational environment under wartime conditions]. *Mentalne zdorovia*, 2, 70–78. <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-2.12> [in Ukrainian].
2. Khomchuk, O. P., & Ponomarenko, T. I. (2024). Osoblyvosti psykhomotsiinykh staniv pidlitkiv [Features of psycho-emotional states of adolescents]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Psykholohiia*, 1, 109–113. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2024.1.20> [in Ukrainian].
3. Shyshyn, A. V., & Ponomarenko, T. I. (2023). Psykholohichni osoblyvosti stresostiikosti osobystosti v umovakh nevyznachenosti [Psychological features of personality stress resistance under conditions of uncertainty]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii: psykholohichni nauky*, 16, 64–71. <https://doi.org/10.30970/PS.2023.16.9> [in Ukrainian].
4. Ponomarenko, T. I., & Doroshenko, I. V. (2025). Vzaiemozviazok emotsiinoho intelektu ta kopinh-stratehii povedinky zdobuvachiv vyshchoi osvity v umovakh nevyznachenosti [The relationship between emotional intelligence and coping strategies of higher education students in conditions of uncertainty]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Psykholohiia*, 1, 122–128. <https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2025-1-16> [in Ukrainian].

of higher education students under uncertainty]. *Naukovi zapysky. Seriya: Psykholohiia*, 1, 122–128. <https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2025-1-16> [in Ukrainian].

5. Karhina, N. V. (2018). *Resursy ta chynnyky psykholohichnoho blahopoluchchia osobystosti* [Resources and factors of personal psychological well-being]. (Candidate dissertation). Odesa [in Ukrainian].

6. Zabarovska, S. M. (2024). *Psykholohichne blahopoluchchia ta yakist zhyttia ukraintsiv v umovakh povnomasshtabnoi viiny* [Psychological well-being and quality of life of Ukrainians under full-scale war conditions]. *Psykholohiia ta sotsialna robota*, 1(59), 111–120 [in Ukrainian].

7. Serdiuk, L. Z. (2017). *Struktura ta funktsiia psykholohichnoho blahopoluchchia osobystosti* [Structure and function of personal psychological well-being]. *Aktualni problemy psykholohii*, 17, 124–133 [in Ukrainian].

8. Bradburn, N. M. (1966). *Reports on Happiness: A Pilot Study of Behavior Related to Mental Health*. *American Journal of Sociology*, 72 (3), 306–308.

9. Khomenko, Ye. H. (2023). *Psykholohichne blahopoluchchia studentskoi molodi u viiskovyi chas* [Psychological well-being of student youth during wartime]. *Habitus*, 51, 121–125. <https://doi.org/10.32782/2663-5208> [in Ukrainian].

10. Saveliuk, N. (2022). *Psykholohichne blahopoluchchia studentskoi molodi: porivnialnyi analiz u kovidnomu i voiennomu kontekstakh* [Psychological well-being of student youth: a comparative analysis in the COVID and wartime contexts]. *Psykholohichni perspektyvy*, 39, 322–340. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2022-39-sav> [in Ukrainian].

11. Pomytkin, E. O., & Pomytkina, L. V. (2024). *Pokrashchennia subiektyvnoho blahopoluchchia studentskoi molodi v umovakh viiskovykh dii* [Improvement of subjective well-being of student youth under wartime conditions]. *Naukovi zapysky. Seriya: Psykholohiia*, 1, 116–123. <https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2024-1-16> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 09.10.2025
Статтю прийнято до публікації 29.10.2025
Статтю опубліковано 29.12.2025